COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.9.2025
COM(2025) 508 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

REFERITOR LA PUNEREA ÎN APLICARE ȘI FUNCȚIONAREA EFICIENTĂ A DIRECTIVEI 2012/18/UE PRIVIND CONTROLUL PERICOLELOR DE ACCIDENTE MAJORE CARE IMPLICĂ SUBSTANȚE PERICULOASE ÎN PERIOADA 2019-2022

CUPRINS

INTRODUCERE 2

1. SINTEZA RAPOARTELOR STATELOR MEMBRE 3

1.1. Statistici privind amplasamentele 3

1.1.1. Numărul de amplasamente 3

1.1.2. Planurile de urgență externe 5

1.1.3. Informarea publicului 7

1.1.4. Inspecții 9

1.1.5. Interzicerea utilizării, sancțiuni și alte instrumente coercitive 11

1.2. Statistici privind accidentele majore 12

2 CALEA DE URMAT PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA PREVENIRII ACCIDENTELOR INDUSTRIALE 16

3 CONCLUZII 19

INTRODUCERE

Accidentele majore care implică substanțe periculoase constituie o amenințare gravă pentru oameni și pentru mediu și provoacă deseori importante pierderi economice, perturbând creșterea durabilă.

În acest context, Directiva 2012/18/UE[1] privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase („Directiva Seveso III") stabilește cadrul relevant privind măsurile de gestionare a riscurilor pentru prevenirea accidentelor majore care implică substanțe periculoase și pentru asigurarea pregătirii, prevenirii și răspunsului adecvat în cazul în care se produc totuși astfel de accidente.

Această directivă trebuia să fie transpusă de statele membre până la 1 iunie 2015 și se aplică amplasamentelor în care pot exista substanțe periculoase (de exemplu, în timpul prelucrării sau al depozitării) în cantități care depășesc anumite praguri. În funcție de numărul de substanțe periculoase prezente sau susceptibile de a fi prezente, amplasamentele sunt clasificate ca amplasamente de nivel inferior și de nivel superior, acestea din urmă fiind supuse unor cerințe mai stricte.

Așadar, Directiva Seveso III are un rol esențial în direcționarea UE extrem de industrializate către reducerea la zero a poluării provocate de accidentele industriale, un angajament stabilit în Pactul verde european și în Planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării. În temeiul articolului 21 alineatul (2) din directivă, la fiecare patru ani, statele membre trebuie să furnizeze Comisiei un raport privind punerea în aplicare a Directivei Seveso III. Prezentul raport sintetizează informațiile furnizate de statele membre pentru perioada 2019-2022, în temeiul articolului 29[2], cu scopul de a furniza informații Parlamentului European și Consiliului cu privire la stadiul actual al punerii în aplicare a Directivei Seveso III.

Acesta urmează unui prim raport care a fost publicat în 2021 și a analizat perioada 2015-2018[3].

Raportul cuprinde două părți:

- Partea I sintetizează informațiile furnizate de statele membre cu privire la punerea în aplicare a Directivei Seveso III. Secțiunea 1.1 se referă la informațiile colectate prin intermediul rapoartelor prezentate de statele membre în concordanță cu Decizia de punere în aplicare 2014/896/UE a Comisiei[4], care se axează pe zonele problematice identificate anterior, completate cu date privind amplasamentele Seveso extrase din

([1]) Directiva 2012/18/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, de modificare și ulterior de abrogare a Directivei 96/82/CE a Consiliului, JO L 197, 24.7.2012, p. 1.

([2]) Datele pentru Regatul Unit au fost luate în considerare în ceea privește numărul de amplasamente Seveso raportate în 2019, când Regatul Unit era încă stat membru.

([3]) Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu referitor la punerea în aplicare și funcționarea eficientă a Directivei 2012/18/UE privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase în perioada 2015-2018, 29.9.2021, COM(2021) 599.

([4]) 2014/896/UE: Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 10 decembrie 2014 de stabilire a formatului pentru transmiterea informațiilor de la statele membre privind punerea în aplicare a Directivei 2012/18/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase [notificată cu numărul C(2014) 9335].

baza de date a Sistemului de informații privind instalațiile Seveso (eSPIRS)[5]. Scopul acestui rezumat este de a evalua nivelul de punere în aplicare a directivei și a identifica orice deficiențe care trebuie corectate. Secțiunea 1.2 completează secțiunea anterioară cu date despre accidente obținute în urma unei analize a bazei de date de accidente majore (eMARS)[6], gestionată de Biroul de pericole de accidente majore (MAHB) al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei Europene.

- Partea a II-a prezintă acțiunile anticipate pe care Comisia le va întreprinde pentru a colabora cu statele membre în vederea îmbunătățirii în continuare a prevenirii accidentelor industriale și a pregătirii, inclusiv prin soluționarea deficiențelor de punere în aplicare.

Ca și în cazul evaluărilor anterioare, constatările prezentului raport se bazează în principal pe informațiile cuprinse în rapoartele prezentate de statele membre și pe analiza detaliată a acestora[7], precum și pe alte date relevante extrase din bazele de date eSPIRS și eMARS.

Cele 27 de rapoarte ale statelor membre care se referă la perioadele de raportare 2019-2022 și la perioadele de raportare anterioare sunt puse la dispoziția publicului[8].

1. SINTEZA RAPOARTELOR STATELOR MEMBRE

Toate cele 27 de state membre și-au prezentat Comisiei rapoartele la patru ani pentru perioada 2019-2022.

1.1. Statistici privind amplasamentele

1.1.1. Numărul de amplasamente

În 2022, un total de 11 059 de amplasamente din UE-27 au intrat sub incidența Directivei Seveso III (a se vedea *figura 1*). Aceasta reprezintă o creștere cu încă 168 de amplasamente în comparație cu perioada de raportare anterioară, 10 836 de amplasamente fiind raportate în aceleași 27 de state membre în 2018[9]. În perioada de raportare, statele membre cu cea mai mare pondere de amplasamente Seveso au fost Germania (34 %), Franța (11 %), Italia (9 %), Spania (8 %) și Polonia (4 %).

([5]) Europa – Tabloul de bord eSPIRS – Comisia Europeană.

([6]) Sistemul de raportare a accidentelor majore (https://emars.jrc.ec.europa.eu).

([7]) Analiza și sinteza rapoartelor statelor membre referitoare la punerea în aplicare a Directivei 2012/18/UE privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase în conformitate cu formatul stabilit prin Decizia de punere în aplicare 2014/896/UE a Comisiei.

([8]) https://circabc.europa.eu/ui/group/045e5d49-d835-4a1d-8cae-4b1ea23f8c80/library/4cc9ca17-0920-4d8a-8796-6ffa170612b7.

([9]) Totuși, odată cu retragerea Regatului Unit din UE, numărul total de amplasamente Seveso raportat în 2022 a fost mai mic decât numărul total de amplasamente Seveso raportat în 2018 (cu 717). Această cifră includea date din Regatul Unit, care, la momentul respectiv, era țara cu al patrulea cel mai mare număr de amplasamente Seveso din UE.

Proporțiile de amplasamente de nivel superior (UTE)[10] și de amplasamente de nivel inferior (LTE)[11] au fost constante în perioada de raportare și după perioada de raportare anterioară, fiind în medie 43 % în cazul UTE și 57 % în cazul LTE.

Figura 1: Numărul de amplasamente Seveso în 2022[12]

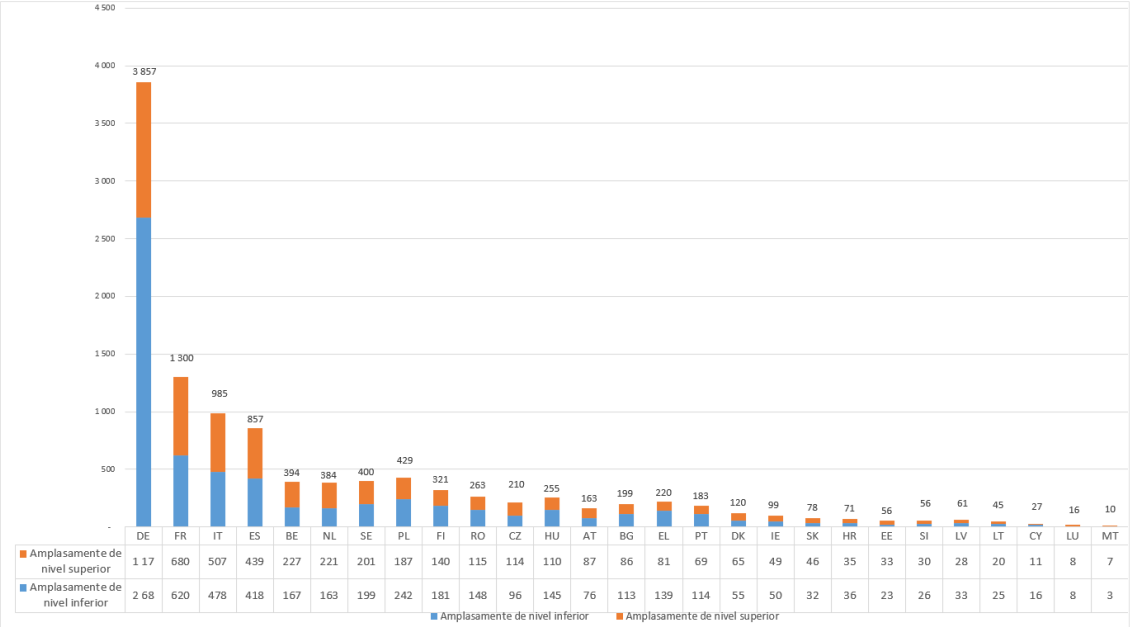

Astfel cum se prezintă în *figura 2*, se poate observa o creștere lentă, dar constantă, până în anul 2018 a numărului de amplasamente reglementate de directivă. Acest lucru trebuie interpretat în contextul a trei runde de extindere a UE în această perioadă (2004, 2007 și 2013) și al unei modificări a domeniului de aplicare al Directivei Seveso III în urma revizuirii, în 2012, a Directivei 96/82/CE din 9 decembrie 1996 privind controlul asupra riscului de accidente majore care implică substanțe periculoase[13] (Directiva Seveso-II). Date privind amplasamentele de nivel inferior au fost raportate abia începând cu perioada de raportare 2009-2011.

După 2018, retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană a condus la o scădere a numărului total de amplasamente Seveso în comparație cu perioada anterioară, Regatul Unit fiind, în 2018, țara cu al patrulea cel mai mare număr de amplasamente Seveso din

([10]) Articolul 3 punctul 2 din Directiva Seveso III: „amplasament de nivel inferior” înseamnă un amplasament în care substanțele periculoase sunt prezente în cantități egale sau mai mari decât cantitățile menționate în coloana 2 din partea 1 sau în coloana 2 din partea 2 din anexa I, dar mai mici decât cantitățile menționate în coloana 3 din partea 1 sau în coloana 3 din partea 2 din anexa I, acolo unde este necesar aplicându-se regula de însumare stabilită în nota 4 din anexa I.

([11]) Articolul 3 punctul 3 din Directiva Seveso III: „amplasament de nivel superior” înseamnă un amplasament în care substanțele periculoase sunt prezente în cantități egale cu sau mai mari decât cantitățile menționate în coloana 3 din partea 1 sau în coloana 3 din partea 2 din anexa I, acolo unde este necesar aplicându-se regula de însumare stabilită în nota 4 din anexa I.

([12]) Sursă: eSPIRS.

([13]) Directiva 96/82/CE a Consiliului din 9 decembrie 1996 privind controlul asupra riscului de accidente majore care implică substanțe periculoase, *JO L 10, 14.1.1997, p. 13*.

UE (8 %). Totuși, după cum s-a menționat mai sus, ar trebui remarcat faptul că numărul de amplasamente Seveso din aceleași 27 de state membre ale UE a crescut ușor între anii 2018 și 2022.

Figura 2: Evoluția numărului de amplasamente Seveso în perioada 1996-2022[14]

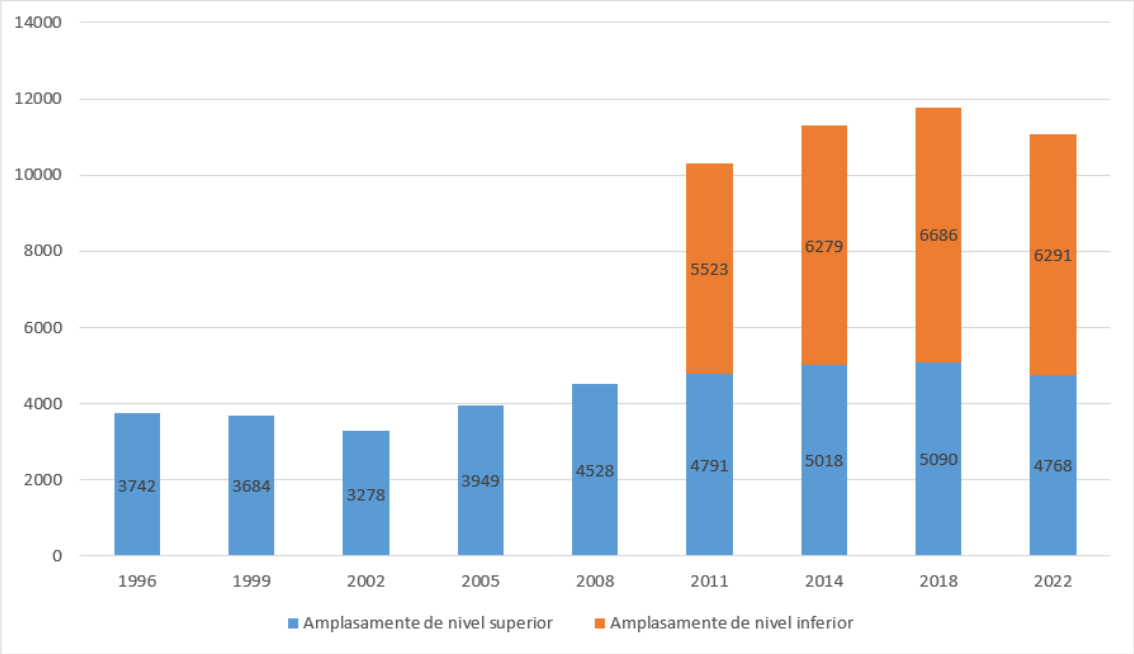

Cele mai frecvente categorii specifice de activități care intră sub incidența Directivei Seveso III în perioada de raportare sunt[15]:

1) producția, furnizarea și distribuția energiei electrice (15 %)

2) stocarea combustibilului (11 %)

3) comerț cu ridicata și cu amănuntul (9 %)

1.1.2. Planurile de urgență externe

Articolul 12 alineatul (1) litera (b) din Directiva Seveso III impune operatorilor să furnizeze autorităților competente informațiile necesare pentru a le permite acestora să elaboreze planuri de urgență externe (PUE) pentru amplasamentele de nivel superior. Aceste planuri sunt importante pentru a permite un răspuns rapid și coordonat în cazul unor accidente majore și au un rol esențial în minimizarea efectelor acestora. Planurile de

([14]) Sursă: eSPIRS. Datele din 1996 și 1999 nu sunt pe deplin comparabile din cauza definițiilor diferite ale amplasamentelor și instalațiilor. Este posibil ca mai multe instalații din același amplasament să fi fost declarate individual, ceea ce explică scăderea aparentă din 2002. În plus, clasificarea substanțelor periculoase s-a modificat odată cu Directiva Seveso III.

([15]) Sursă: eSPIRS.

urgență trebuie revizuite și testate la interval de cel mult trei ani [articolul 12 alineatul (6) din directivă].

Autoritățile competente pot decide, având în vedere informațiile cuprinse în raportul de securitate și specificând motivele care au stat la baza deciziei lor, că cerința de a elabora un PUE nu ar trebui să se aplice [articolul 12 alineatul (8) din directivă].

1.1.2.1. Pregătirea planurilor de urgență externe

Astfel cum se prezintă în *figura 3*, la sfârșitul perioadei de raportare, au fost elaborate PUE pentru majoritatea amplasamentelor de nivel superior pentru care acest lucru era necesar. În medie, 96 % dintre amplasamentele de nivel superior aveau un PUE în perioada de raportare sau erau autorizate să nu aibă un astfel de plan.

Motivul invocat cel mai des de autoritățile competente pentru a autoriza absența unui PUE este acela că, pe baza evaluării lor, consecințele accidentelor majore nu s-ar extinde dincolo de limita amplasamentului și/sau nu ar prezenta niciun risc potențial pentru sănătatea umană și pentru mediu. Prin alte justificări furnizate se numără lipsa prezenței continue a substanțelor periculoase în amplasament, lipsa unor elemente vulnerabile printre elementele din jurul amplasamentelor și efectele limitate ale unui posibil accident.

Restul de 4 % dintre amplasamentele de nivel superior nu aveau un PUE, indicând nerespectarea Directivei Seveso III sau erori de raportare. Situația diferă de la un stat membru la altul – a se vedea *figura 3*.

Figura 3: Ponderea amplasamentelor de nivel superior pentru care a fost elaborat sau nu a fost necesar un plan de urgență extern în perioada de raportare[16]

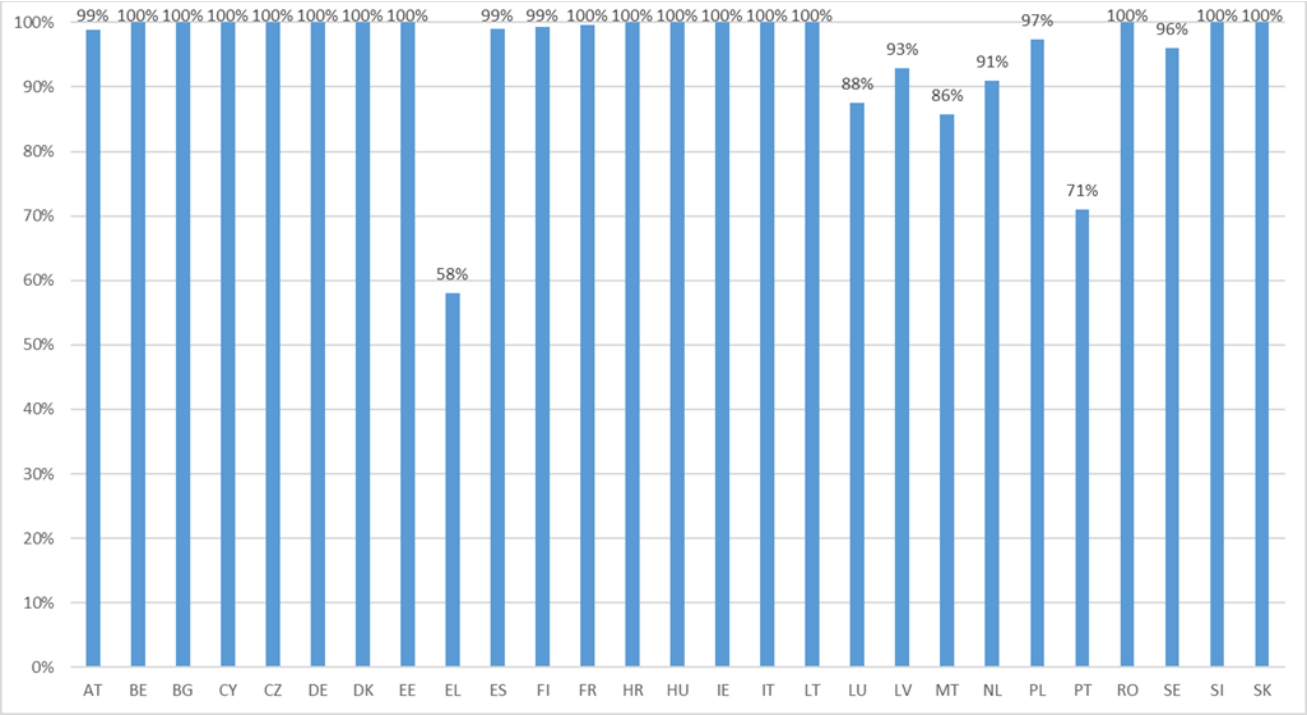

([16]) Sursă: Rapoartele privind punerea în aplicare prezentate de statele membre și eSPIRS.

1.1.2.2.Testarea și revizuirea planurilor de urgență externe

În ceea ce privește punerea în aplicare a articolului 12 alineatul (6) din Directiva Seveso III referitor la revizuirea și testarea PUE, în perioada de raportare 2019-2022 se constată o scădere a numărului de planuri de urgență externe care sunt revizuite, testate și, dacă este necesar, actualizate la intervale corespunzătoare de cel mult trei ani, în comparație cu perioada de raportare anterioară.

În 2022, 21 % din PUE existente nu fuseseră testate în ultimii trei ani. Acest lucru se explică, de obicei, prin dificultățile provocate de pandemia de COVID-19. Printre alte motive invocate se numără lipsa resurselor umane, lipsa resurselor financiare și faptul că nu au fost furnizate informațiile necesare pentru planurile de urgență externe. Informațiile raportate sunt prezentate în *figura 4*.

Figura 4: Ponderea amplasamentelor de nivel superior pentru care au fost testate planuri de urgență externe în perioada 2019-2022[17]

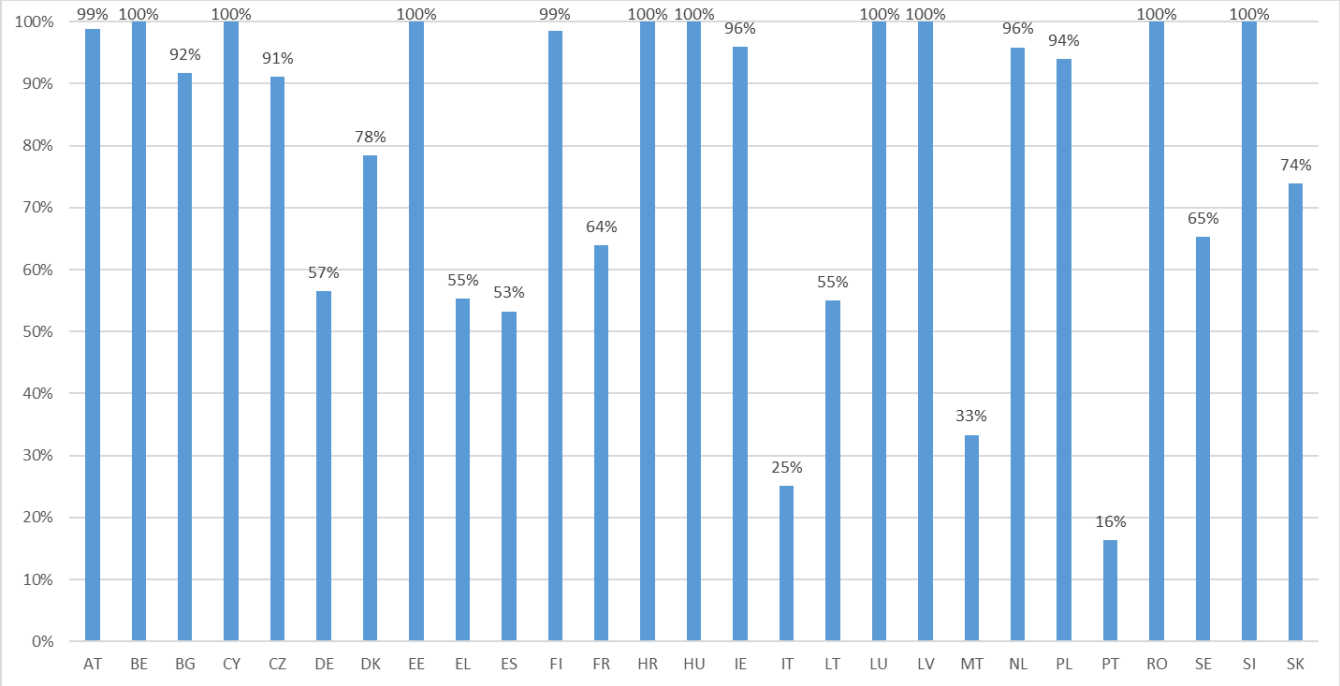

1.1.3. Informarea publicului

În temeiul articolului 14 alineatul (1), statele membre trebuie să se asigure că informațiile prevăzute în anexa V sunt în permanență la dispoziția publicului, inclusiv în format electronic, și că acestea sunt actualizate atunci când este necesar.

În conformitate cu anexa V, toate amplasamentele trebuie să furnizeze informații cu privire la denumirea și localizarea sitului, la activitatea sitului, la substanțele periculoase prezente și la data ultimei inspecții. Amplasamentele de nivel superior trebuie să pună la dispoziție informații suplimentare, inclusiv o sinteză destinată publicului cu privire la natura pericolelor de accident, informații privind măsurile de securitate, precum și aspectele relevante ale planului de urgență extern și, acolo unde este cazul, o precizare care să indice

([17]) Sursă: Rapoartele privind punerea în aplicare prezentate de statele membre și eSPIRS.

dacă amplasamentul se află în apropierea teritoriului unui alt stat membru și dacă există posibilitatea unui accident major cu efecte transfrontaliere.

Statelor membre li s-a solicitat să raporteze ponderea de amplasamente pentru care informațiile enumerate în anexa V la directivă nu au fost accesibile. În ansamblu, această dispoziție este bine pusă în aplicare, informațiile fiind în permanență la dispoziția publicului, inclusiv în format electronic, în cazul a 96 % din totalul amplasamentelor din întreaga UE. Majoritatea statelor membre respectă pe deplin dispozițiile Directivei Seveso III referitoare la disponibilitatea permanentă a informațiilor în temeiul anexei V. Numai un număr limitat de state membre au raportat că informațiile solicitate în conformitate cu anexa V nu au fost în permanență la dispoziția publicului în legătură cu unele amplasamente de nivel superior. În majoritatea acestor state, informațiile au fost puse la dispoziția publicului, la cerere. Au fost identificate, de asemenea, unele erori de raportare.

Aceste informații sunt prezentate în *figura 5*.

Figura 5: Ponderea de amplasamente pentru care informațiile din anexa V sunt în permanență la dispoziția publicului[18]

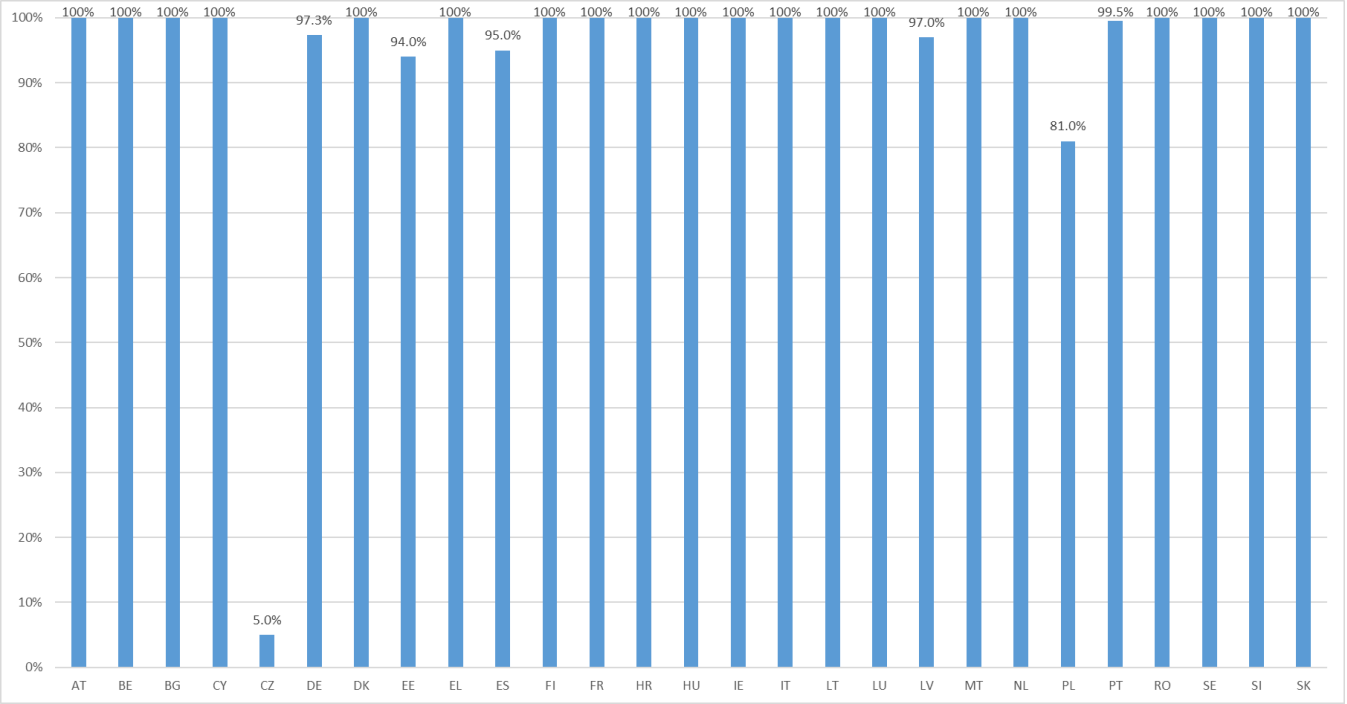

Articolul 14 alineatul (2) litera (a) prevede ca, numai pentru amplasamentele de nivel superior, statele membre să se asigure că toate persoanele care ar putea fi afectate de un accident major primesc periodic, fără să trebuiască să solicite acest lucru, informații privind măsurile de securitate și conduita obligatorie în caz de accident major.

În 2022, informațiile privind măsurile de securitate și conduita obligatorie în caz de accident major au fost puse la dispoziția publicului interesat, în mod activ, pentru 96 % din totalul amplasamentelor de nivel superior din UE-27. Aceasta reprezintă o îmbunătățire comparativ cu perioada de raportare anterioară în care astfel de informații au fost puse la dispoziție pentru 91 % din totalul amplasamentelor de nivel superior din UE-27,

([18]) Sursă: Rapoartele privind punerea în aplicare prezentate de statele membre.

majoritatea statelor membre respectând pe deplin dispozițiile Directivei Seveso III și doar câteva state membre raportând că informațiile nu sunt puse la dispoziție. Aceste informații sunt prezentate în *figura 6* de mai jos.

Cele mai utilizate mijloace prin care informațiile privind măsurile de securitate și conduita obligatorie au fost în permanență la dispoziția publicului în perioada de raportare au fost internetul (22 de state membre ale UE), urmat de broșuri (5 state membre ale UE), ziare și pliante.

Figura 6: Procentul (%) de amplasamente de nivel superior pentru care informațiile privind măsurile de securitate și conduita obligatorie au fost puse în mod activ la dispoziția publicului[19]

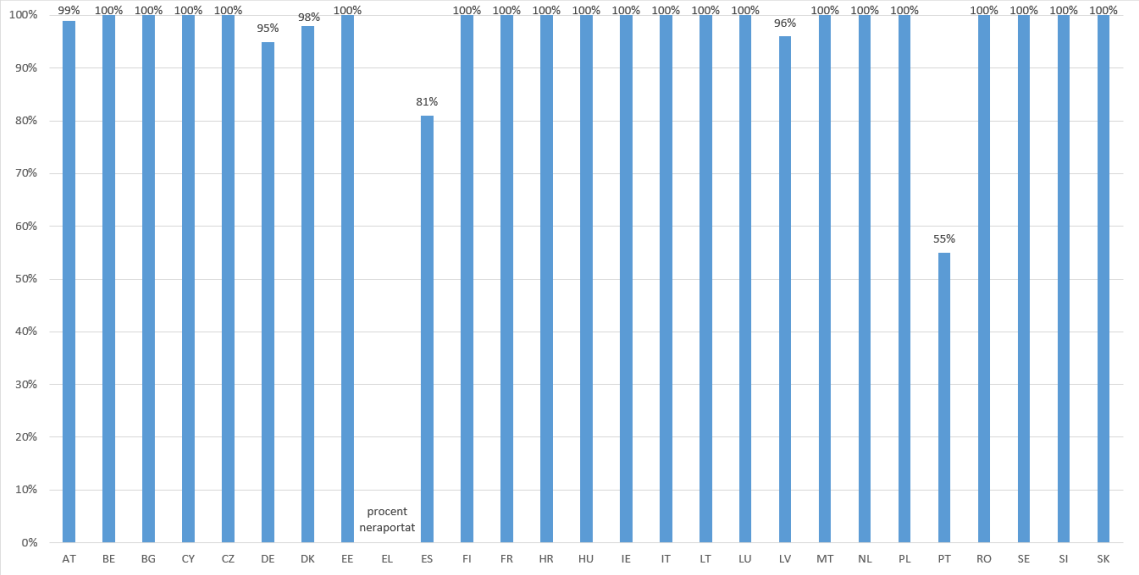

1.1.4. Inspecții

Articolul 20 din Directiva Seveso III impune statelor membre să instituie un sistem de inspecții și un program de inspecții pentru toate amplasamentele. Amplasamentele de nivel superior trebuie inspectate la fiecare 12 luni, iar amplasamentele de nivel inferior la fiecare 36 de luni, cu excepția cazului în care este implementat un program de inspecție bazat pe o evaluare sistematică.

În conformitate cu articolul 20 alineatul (5), evaluarea sistematică a pericolelor din amplasamentele în cauză trebuie să se bazeze, cel puțin, pe impactul potențial al amplasamentelor în cauză asupra sănătății umane și a mediului, precum și pe măsura în care cerințele Directivei Seveso III au fost respectate. Aceste criterii trebuie să asigure cel puțin același nivel de eficacitate ca inspecțiile efectuate anual sau o dată la trei ani. Această dispoziție vizează atât amplasamentele de nivel superior, cât și cele de nivel inferior.

Dacă este cazul, se iau, de asemenea, în considerare constatările relevante ale inspecțiilor efectuate în temeiul altor acte legislative ale UE.

(19) Sursă: Rapoartele privind punerea în aplicare prezentate de statele membre și eSPIRS.

Pe baza datelor raportate de autoritățile competente pentru perioada de raportare, o medie de 65 % din amplasamentele de nivel superior din UE-27 au fost inspectate cel puțin o dată pe an (a se vedea *figura 7*). Pentru celelalte amplasamente de nivel superior, programul de inspecție, inclusiv frecvența vizitelor la fața locului, s-a bazat pe o evaluare sistematică a pericolelor de accidente majore pentru amplasamentul în cauză[20].

În cazul amplasamentelor de nivel inferior, inspecțiile au fost efectuate, în medie, cel puțin o dată la trei ani în 86 % din amplasamentele de nivel inferior din UE-27 (a se vedea *figura 8)*[21].

Figura 7: Ponderea amplasamentelor de nivel superior inspectate de statele membre[22]

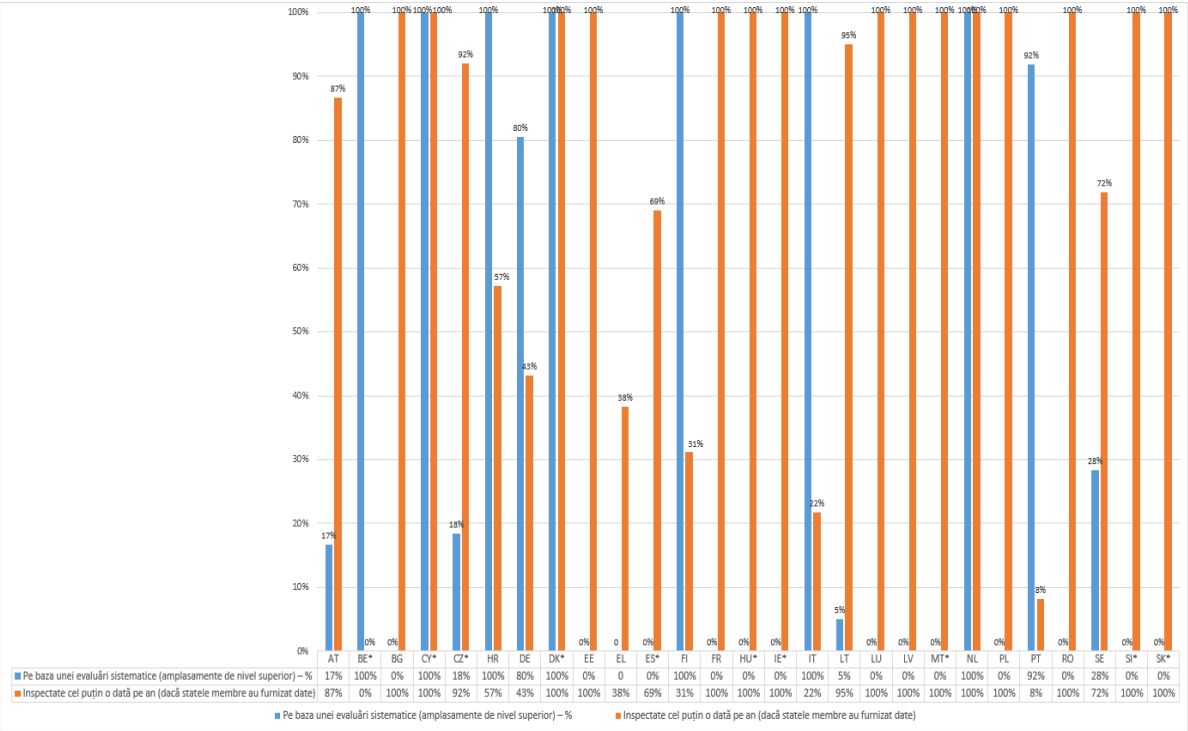

	AT	BE*	BG	CY*	CZ*	HR	DE	DK*	EE	EL	ES*	FI	FR	HU*	IE*	IT	LT	LU	LV	MT*	NL	PL	PT	RO	SE	SI*	SK*
Pe baza unei evaluări sistematice (amplasamente de nivel superior) – %	17%	100%	0%	100%	18%	100%	80%	100%	0%	0	0%	100%	0%	0%	0%	100%	5%	0%	0%	0%	100%	0%	92%	0%	28%	0%	0%
Inspectate cel puțin o dată pe an (dacă statele membre au furnizat date)	87%	0%	100%	100%	92%	57%	43%	100%	100%	38%	69%	31%	100%	100%	100%	22%	95%	100%	100%	100%	100%	100%	8%	100%	72%	100%	100%

Pe baza unei evaluări sistematice (amplasamente de nivel superior) – % Inspectate cel puțin o dată pe an (dacă statele membre au furnizat date)

([20]) Unele state membre au raportat suprapunerea datelor între aceste tipuri de inspecții, deoarece unele amplasamente sunt inspectate atât pe baza unei evaluări sistematice a pericolelor de accidente majore, cât și cel puțin o dată pe an.

([21]) În cazul amplasamentelor de nivel inferior, unele state membre au raportat suprapunerea datelor, întrucât unele amplasamente sunt inspectate atât pe baza unei evaluări sistematice, cât și o dată la trei ani.

([22]) Sursă: Rapoartele privind punerea în aplicare prezentate de statele membre și eSPIRS.

Figura 8: Ponderea amplasamentelor de nivel inferior inspectate de statele membre[23]

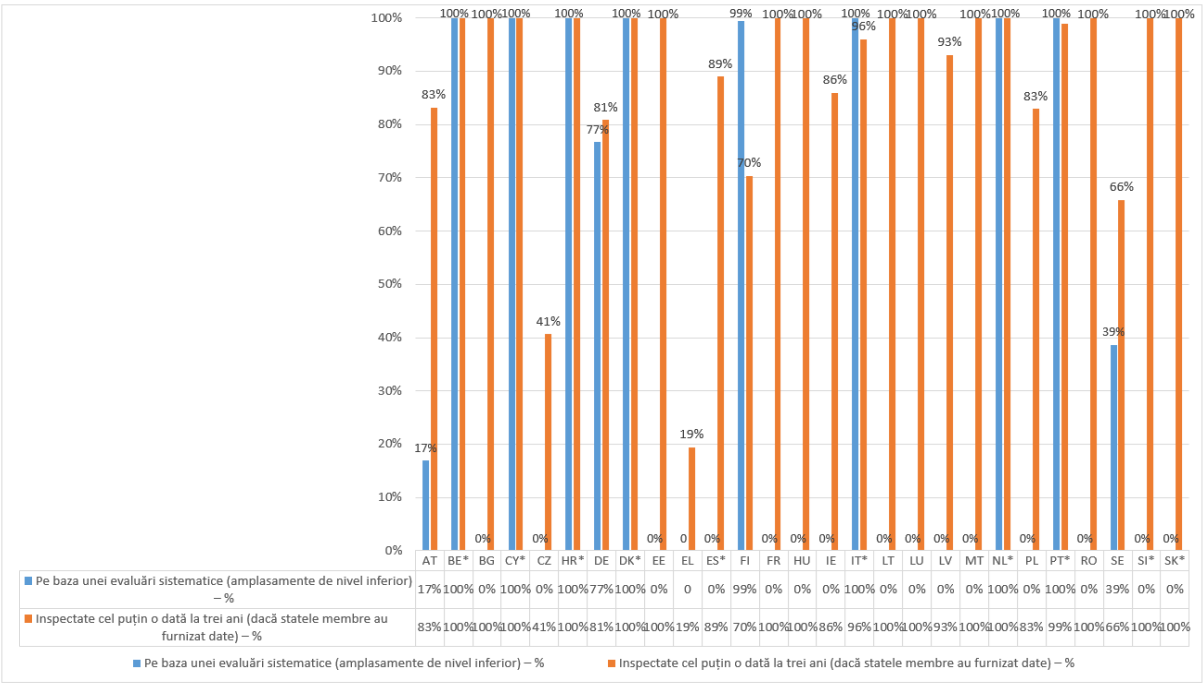

În ansamblu, proporția de amplasamente de nivel superior inspectate cel puțin o dată pe an a scăzut în perioada 2019-2022 comparativ cu perioada de raportare anterioară, 65 % din amplasamentele de nivel superior fiind inspectate anual, față de 69 % în perioada de raportare anterioară. Totuși, proporția de amplasamente de nivel inferior care fac obiectul unei inspecții cel puțin o dată la trei ani a crescut de la 65 % la 86 % de la ultima perioadă de raportare. Mai multe state membre au raportat că inspecțiile au fost mai puțin frecvente în țara lor în perioada 2019-2022 din cauza pandemiei de COVID-19.

Majoritatea statelor membre au indicat că legislația lor națională sau orientările administrative prevăd efectuarea unor inspecții coordonate sau comune cu inspecțiile desfășurate în temeiul altor acte legislative ale UE, în special al Directivei 2010/75/UE privind emisiile industriale (DEI)[24] sau al Directivei (UE) 2015/2193 privind instalațiile medii de ardere (MCPD)[25].

1.1.5. Interzicerea utilizării, sancțiuni și alte instrumente coercitive

În temeiul articolului 19 din Directiva Seveso III, statele membre trebuie să interzică funcționarea oricărui amplasament, dacă măsurile luate de operator pentru prevenirea și atenuarea accidentelor majore prezintă deficiențe grave, de exemplu deficiențele grave în desfășurarea acțiunilor necesare identificate în raportul de inspecție.

([23]) Sursă: Rapoartele privind punerea în aplicare prezentate de statele membre și eSPIRS.

([24]) Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) și Directiva 1999/31/CE a Consiliului privind depozitele de deșeuri, astfel cum au fost modificate prin Directiva (UE) 2024/1785 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 aprilie 2024 (Text cu relevanță pentru SEE).

([25]) Directiva (UE) 2015/2193 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind limitarea emisiilor în atmosferă a anumitor poluanți provenind de la instalații medii de ardere (Text cu relevanță pentru SEE).

În total, nouă state membre au raportat o interzicere a funcționării unui amplasament din cauza faptului că măsurile luate de operator pentru prevenirea și atenuarea efectelor accidentelor majore au prezentat deficiențe grave în perioada de raportare. Această interdicție a vizat 67 de amplasamente, reprezentând 0,6 % din totalul amplasamentelor Seveso din UE-27 (a se vedea *figura 9*).

Figura 9: Numărul total de amplasamente pentru care utilizarea a fost interzisă în perioada de raportare[26]

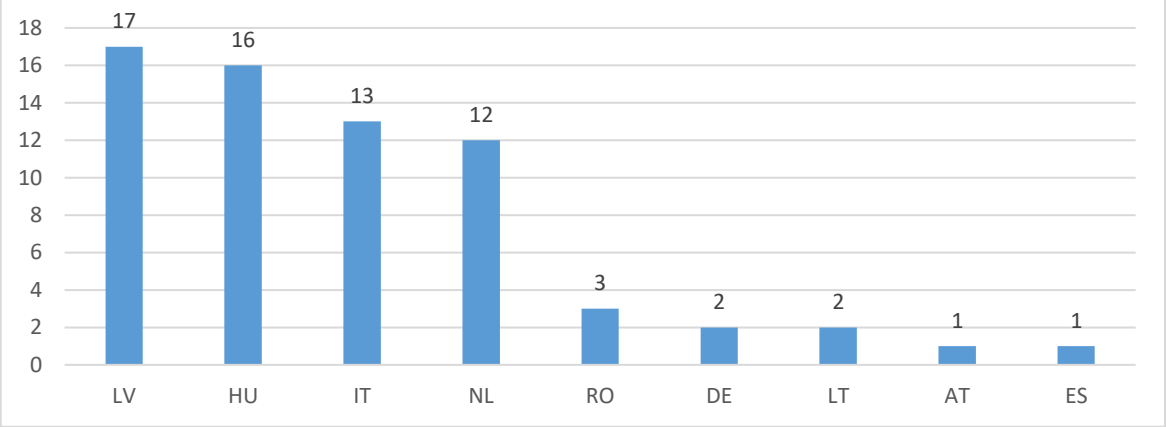

1.2. Statistici privind accidentele majore

Numărul de accidente majore reprezintă unul dintre indicatorii-cheie pentru a măsura eficacitatea generală a Directivei Seveso III în ceea ce privește minimizarea acestora și a impactului lor negativ. În temeiul articolului 18, statelor membre li se solicită să notifice Comisiei accidentele majore care au avut loc pe teritoriul lor și care îndeplinesc criteriile cantitative stabilite în anexa VI:

- Criteriul 1: Orice accident major care îndeplinește următoarele condiții: implică substanțe periculoase, provoacă vătămarea persoanelor și daune asupra proprietății imobiliare, produce efecte dăunătoare imediate asupra mediului, provoacă daune asupra proprietății, provoacă daune transfrontaliere.
- Criteriul 2: Un accident sau un „eveniment la limita de producere a unui accident” pe care statele membre îl consideră ca prezentând un interes tehnic special pentru prevenirea accidentelor majore și pentru limitarea consecințelor acestora și care nu îndeplinește criteriile cantitative definite în conformitate cu criteriul 1.

Raportarea unor astfel de evenimente se realizează prin intermediul unei baze de date specifice (eMARS)[27], pusă la dispoziția statelor membre pentru a facilita schimbul de experiență acumulată în urma accidentelor care implică substanțe periculoase, în vederea îmbunătățirii prevenirii accidentelor chimice și a atenuării consecințelor potențiale.

([26]) Sursă: Rapoartele privind punerea în aplicare prezentate de statele membre.

([27]) EUROPA – Tabloul de bord eMARS – Comisia Europeană.

În perioada de raportare 2019-2022, în baza de date eMARS[28] au fost publicate în total 87 de accidente, dintre care 62 au fost raportate ca accidente majore (îndeplinind primul criteriu din anexa VI), 24 ca evenimente la limita de producere a unui accident și 1 ca eveniment „de altă natură”, astfel cum se prezintă în figurile 10 și 11. În această perioadă, majoritatea accidentelor publicate până în prezent au avut loc în amplasamente de nivel superior (momentul în care rapoartele pot fi finalizate și publicate poate varia în funcție de momentul în care investigațiile și procedurile judiciare sunt încheiate definitiv).

Figura 10: Numărul de accidente în funcție de anul producerii și de nivel în anii 2019-2022[29]

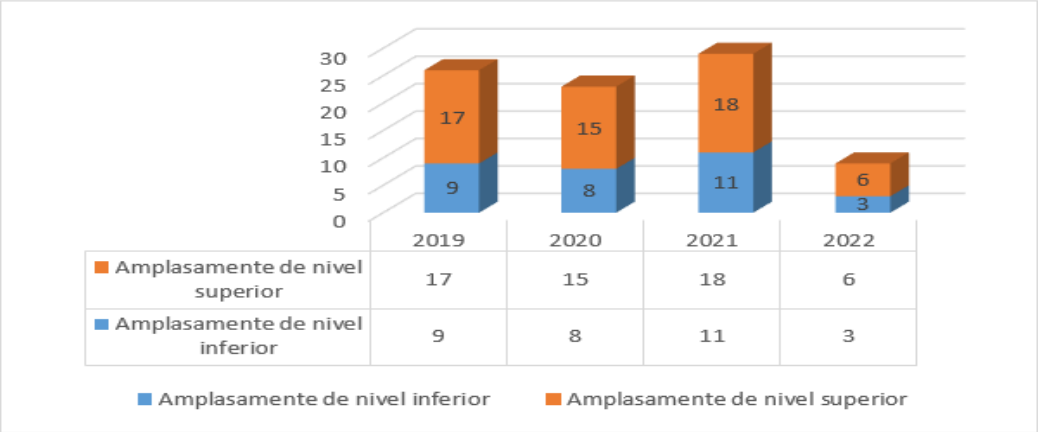

Figura 11: Numărul de accidente în funcție de anul producerii și de tipul de eveniment în anii 2019-2022[30]

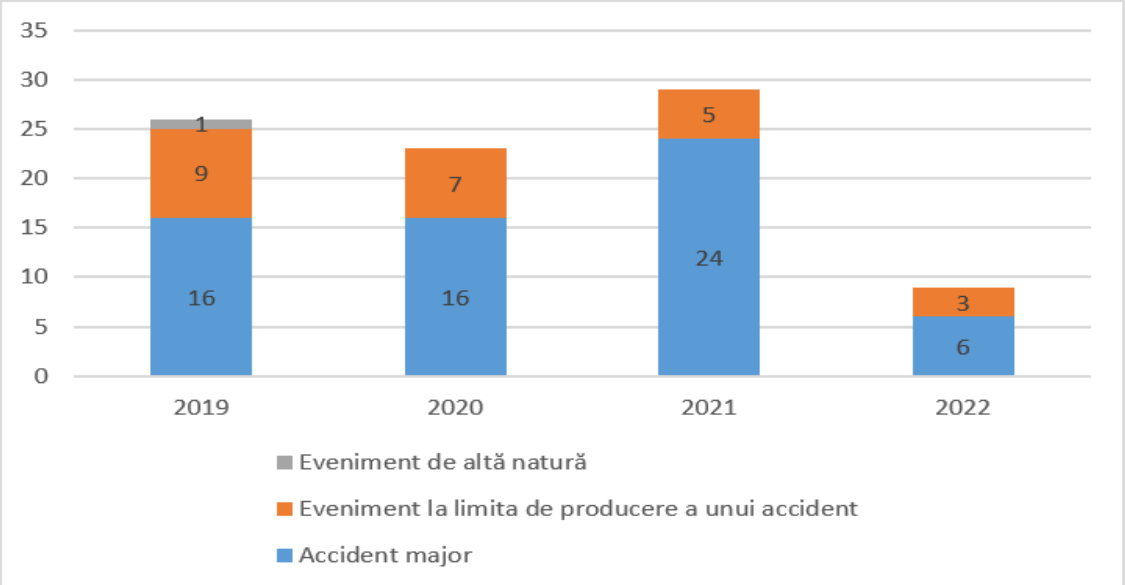

([28]) Sursă: eMARS. Accidente în curs de prelucrare sau de investigare și accidente „în lucru” neraportate.

([29]) Sursă: eMARS.

([30]) Sursă: eMARS.

Statele membre raportoare publică, de asemenea, date privind numărul de decese și vătămări corporale survenite în accidente majore și numărul de accidente care au implicat decese și vătămări corporale (a se vedea *figura 12*). În total, în perioada de raportare 2019-2022, 21 de state membre au raportat incidente care au implicat decese (39 de decese în interiorul amplasamentului și un deces în afara amplasamentului), iar 22 de incidente au implicat vătămări corporale (127 de vătămări corporale în interiorul amplasamentului și 28 de vătămări corporale în afara amplasamentului). În conformitate cu punctul 4 litera (a) din anexa VI la Directiva Seveso III, 35 de accidente au îndeplinit criteriul privind pragul de daune asupra proprietății în cadrul amplasamentului în valoare de cel puțin două milioane de euro.

Figura 12: Numărul de decese și vătămări corporale survenite în accidente majore Seveso în statele membre ale UE în anii 2019-2022[31]

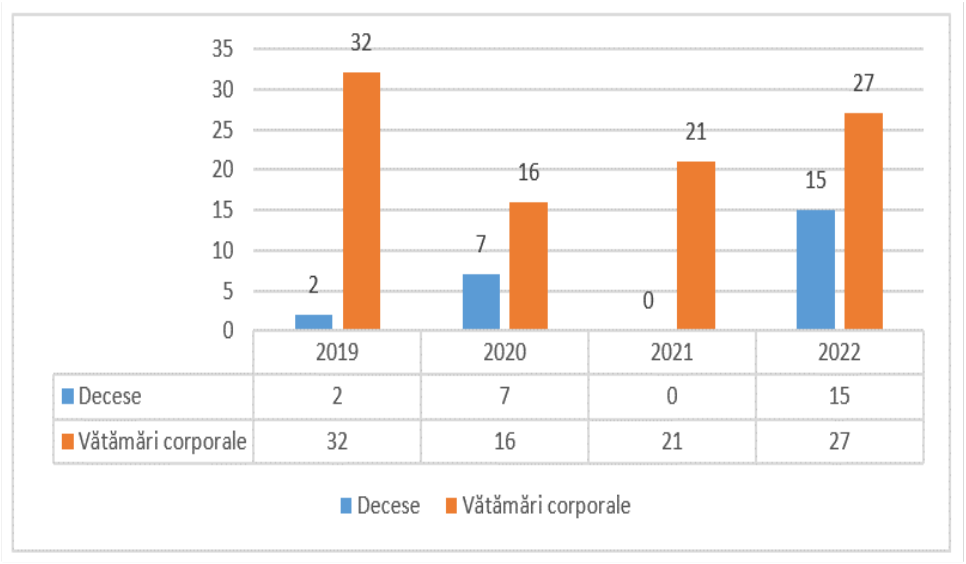

În perioada 2019-2022, cele mai frecvent raportate criterii, dintre cele șase prevăzute în anexa VI pentru notificarea către Comisie a unui accident major, sunt următoarele (a se vedea *figura 13*):

- cantitatea de substanțe implicate;
- interesul pentru experiența acumulată;
- daune asupra proprietății.

([31]) Sursă: eMARS.

Figura 13: Criterii pentru raportarea accidentelor majore în eMARS pentru perioada 2019-2022[32]

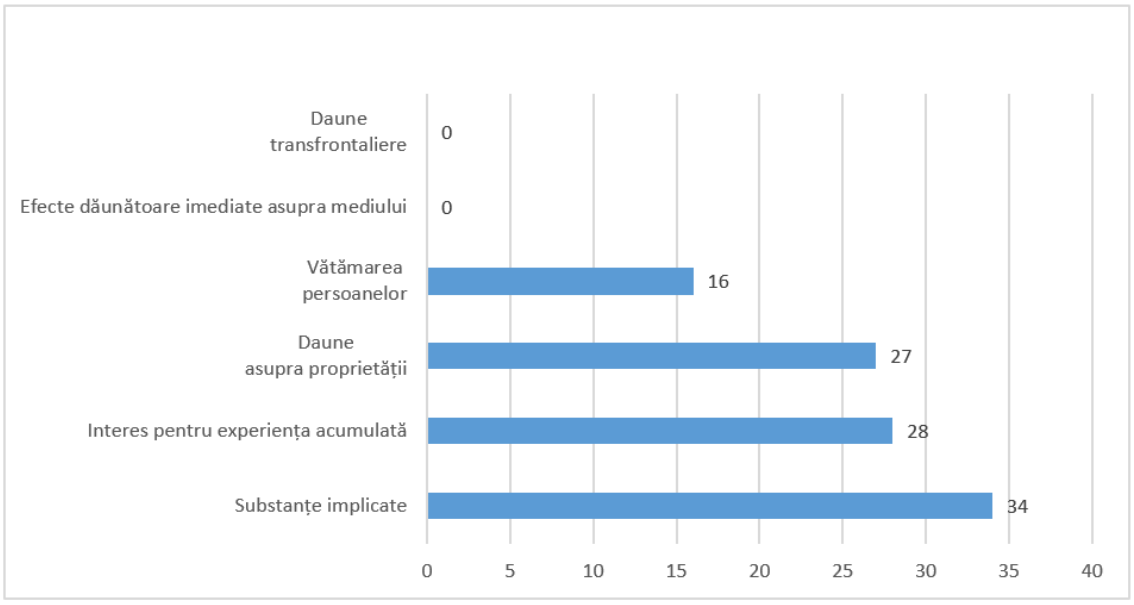

În ceea ce privește activitatea industrială implicată, datele colectate arată că instalațiile chimice (33 de accidente) și industria petrochimică și de rafinare a petrolului (29 de accidente) au fost cele mai predispuse la accidente majore în perioada de raportare (a se vedea *figura 14*).

Figura 14: Numărul de accidente și incidente în funcție de tipul de activitate în anii 2019-2022[33]

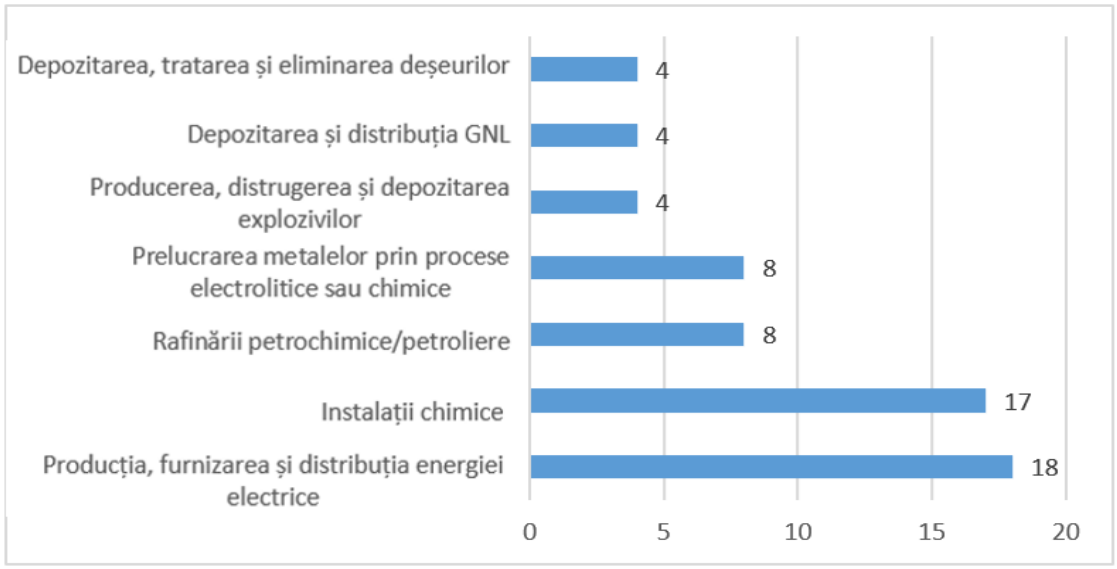

Aceste date demonstrează că Directiva Seveso III contribuie în mod semnificativ la obținerea unei incidențe scăzute a accidentelor majore.

([32]) Suma criteriilor de raportare este mai mare decât numărul total de accidente raportate, deoarece un accident poate îndeplini mai multe criterii.

([33]) Sursă: eMARS.

Figura 15: Numărul de accidente în raport cu numărul de instalații Seveso în anii 2015-2022

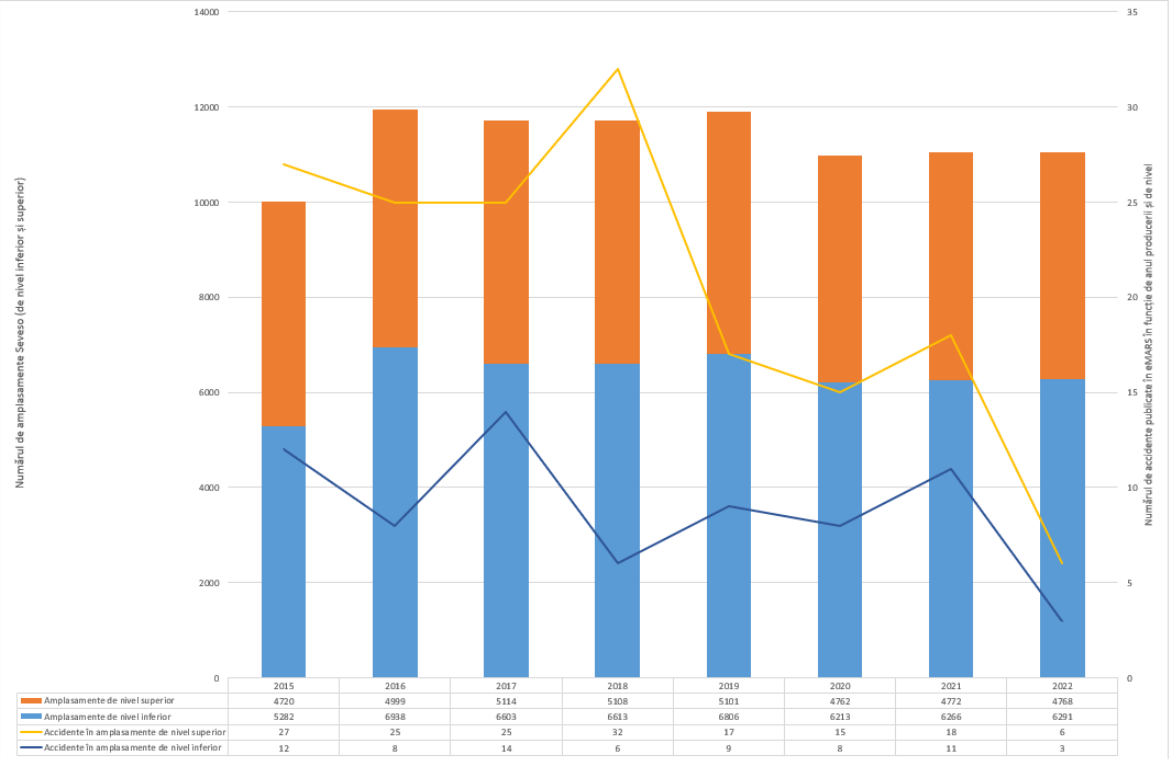

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Amplasamente de nivel superior	4720	4999	5114	5108	5101	4762	4772	4768
Amplasamente de nivel inferior	5282	6938	6603	6613	6806	6213	6266	6291
Accidente în amplasamente de nivel superior	27	25	25	32	17	15	18	6
Accidente în amplasamente de nivel inferior	12	8	14	6	9	8	11	3

2 CALEA DE URMAT PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA PREVENIRII ACCIDENTELOR INDUSTRIALE

Datele raportate de statele membre cu privire la punerea în aplicare a Directivei Seveso III oferă informații utile pentru a identifica acțiunile necesare pentru a îmbunătăți în continuare prevenirea accidentelor industriale. În acest scop, au fost identificate patru pârghii principale:

1. îmbunătățirea punerii în aplicare și a conformității;
2. aplicarea unei raportări simplificate și raționalizate pentru următoarele perioade de raportare;
3. consolidarea schimburilor între statele membre și Comisie privind experiența acumulată și bunele practici;
4. abordarea noilor provocări în materie de securitate industrială legate de schimbările climatice și de tranziția energetică.

Îmbunătățirea punerii în aplicare și a conformității cu Directiva Seveso III

Directiva Seveso III trebuia să fie transpusă de statele membre până la 31 mai 2015**.** Măsurile de transpunere au fost comunicate de toate statele membre.

Între timp, Comisia a monitorizat îndeaproape transpunerea corectă a directivei, în prezent fiind deschise șase proceduri împotriva statelor membre pentru transpunerea incorectă a Directivei Seveso III.

Informațiile prezentate în secțiunea 1 evidențiază câteva probleme persistente în anumite state membre în ceea ce privește punerea în aplicare și testarea planurilor de urgență externe și informarea publicului. Comisia va investiga motivele care stau la baza neconformității în statele membre respective pentru a evalua dacă acestea sunt rezultatul unor probleme structurale, caz în care Comisia ar lua în considerare inițierea acțiunilor în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, după caz[34]. Astfel de deficiențe ar putea duce la creșterea riscului de accidente, subminând astfel obiectivele directivei.

Pentru a sprijini în continuare eforturile de punere în aplicare ale statelor membre, Comisia va continua să abordeze aspecte esențiale, printre altele prin schimburi în cadrul Comitetului special Seveso, al grupului de experți și al grupurilor de lucru tehnice, precum și prin intermediul documentelor de orientare și al rapoartelor tehnice.

Simplificarea și raționalizarea raportării

Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/1979 a Comisiei[35] a fost adoptată în 2022 pentru a îmbunătăți procesul de raportare, în temeiul articolului 18 alineatul (1) și al articolului 21 alineatul (3), în vederea furnizării de informații Comisiei cu privire la localizarea instalațiilor industriale care intră sub incidența Directivei Seveso III și la producerea accidentelor majore. Redezvoltarea de către Agenția Europeană de Mediu (AEM) a celor două baze de date Seveso, eSPIRS și eMARS, precum și integrarea acestora în „*Portalul european privind emisiile industriale*”[36] au condus, de asemenea, la crearea unui „ghișeu unic” centralizat, care să ofere autorităților competente, industriilor, ONG-urilor și publicului larg o multitudine de informații cu privire la diverse aspecte legate de aceste instalații industriale. Acest lucru contribuie la eforturile în curs de creare a unui cadru integrat de monitorizare privind reducerea la zero a poluării, astfel cum se prevede în *Calea către o planetă sănătoasă pentru toți (inițiativa emblematică 9)*.

La 23 ianuarie 2025, Comisia a adoptat o altă decizie, și anume Decizia de punere în aplicare (UE) 2025/113, pentru a stabili un nou format pentru transmiterea informațiilor provenite de la statele membre referitoare la punerea în aplicare a Directivei Seveso III[37], în temeiul articolului 21 din directiva respectivă.

Această nouă decizie urmărește să îmbunătățească relevanța și calitatea datelor furnizate de statele membre și să reducă, în același timp, sarcina administrativă, în concordanță cu angajamentele asumate de Comisie în cadrul noilor sale orientări politice pentru perioada 2024-2029. În acest sens, obligațiile de raportare care revin statelor membre în temeiul acestui act de punere în aplicare au fost simplificate și raționalizate în mod semnificativ în comparație cu formatul de raportare anterior prevăzut în Decizia de punere în aplicare

([34]) În conformitate cu prioritățile de aplicare prevăzute în comunicarea „Legislația UE: o mai bună aplicare pentru obținerea unor rezultate mai bune”; C(2016)8600 final.

([35]) Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/1979 a Comisiei din 31 august 2022 de stabilire a formularului și a bazelor de date pentru transmiterea informațiilor menționate la articolul 18 alineatul (1) și la articolul 21 alineatul (3) din Directiva 2012/18/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase și de abrogare a Deciziei de punere în aplicare 2014/895/UE a Comisiei.

([36]) https://industry.eea.europa.eu/.

([37]) Decizia de punere în aplicare (UE) 2025/113 a Comisiei din 23 ianuarie 2025 de stabilire a formatului pentru transmiterea informațiilor provenite de la statele membre referitoare la punerea în aplicare a Directivei 2012/18/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase și de abrogare a Deciziei de punere în aplicare 2014/896/UE a Comisiei.

2014/896/UE a Comisiei, asigurând în același timp și o colectare utilă de informații, cu accent pe date numerice și standardizate, pentru următoarele runde de raportare, începând cu perioada 2023-2026 (pentru care raportarea se realizează în 2027).

Consolidarea schimburilor între statele membre și Comisie

Eforturile depuse ca urmare a experienței acumulate în urma accidentelor industriale majore și a inspecțiilor reprezintă un pilon esențial al Directivei Seveso III. Acest pilon este esențial pentru menținerea unei culturi a siguranței industriale în întreaga Uniune Europeană și pentru îmbunătățirea prevenirii și a atenuării efectelor accidentelor.

În ultimii 30 de ani, Comisia a oferit sprijin tehnic și științific statelor membre, în special prin analizarea accidentelor industriale și prin furnizarea de feedback cu privire la experiența acumulată.

În perioada vizată de prezentul raport, Comisia a continuat să colaboreze îndeaproape cu statele membre pentru a îmbunătăți consolidarea capacităților acestora, acolo unde a fost necesar. Această colaborare a inclus, în special, grupul de lucru tehnic privind inspecțiile și un program de vizite comune reciproce prin care pot fi identificate și evaluate măsuri de performanță, de exemplu pregătirea unei definiții comune a indicatorilor pentru inspecție, elaborarea de orientări sau organizarea de ateliere dedicate unor nevoi de politică specifice (de exemplu, cu privire la artificii, la explozivi și la nitrații de amoniu ca urmare a unor accidente majore specifice care au implicat aceste substanțe periculoase). Comisia a oferit, de asemenea, sprijin pentru analizarea accidentelor industriale și a riscurilor și consecințelor aferente.

Abordarea noilor provocări în materie de securitate industrială legate de schimbările climatice, de riscurile de securitate și de tranziția energetică

Realizarea obiectivelor Directivei Seveso III se confruntă în prezent cu provocări emergente asociate cu escaladarea preconizată a intensității și frecvenței evenimentelor naturale cauzate de schimbările climatice și cu dezvoltarea de noi tehnologii care însoțesc tranziția energetică. În plus, Uniunea Europeană se confruntă cu riscuri de securitate legate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei și de activitățile hibride ostile.

Pericolele naturale, cum ar fi cutremurele, inundațiile, furtunile, temperaturile extreme etc., pot declanșa accidente majore care implică incendii, explozii și eliberări de substanțe toxice în amplasamentele în care se prelucrează, se depozitează sau se transportă substanțe periculoase. Aceste „efecte secundare” tehnologice ale impactului pericolelor naturale se numesc accidente „Natech” și, în ultimii ani, au reprezentat un motiv de îngrijorare din ce în ce mai mare în prevenirea dezastrelor și gestionarea riscurilor la nivel local, național și internațional.

În plus, având în vedere angajamentele ferme de decarbonizare a UE și acțiunile în curs pentru tranziția surselor de energie, guvernele naționale din întreaga lume, inclusiv din UE, adoptă politici și strategii de eliminare treptată a combustibililor fosili și de trecere la surse de energie mai durabile pentru atenuarea schimbărilor climatice. Totuși, aceste noi tehnici implică potențiale pericole pentru economie, pentru mediu și pentru sănătate, precum și riscuri pentru dezvoltarea viitoare și pentru acceptarea de către public, în cazul în care acestea contribuie la producerea unor accidente majore. În acest context, aspectele legate

de securitatea utilizării bateriilor și a hidrogenului, în special în ceea ce privește depozitele și stocarea, sunt considerate preocupări critice[38].

În acest sens, schimbul de cunoștințe, experiență și bune practici între autorități și experți va fi un element esențial al acțiunilor necesare pentru a asigura punerea în aplicare armonizată a Directivei Seveso III și pentru a aborda aceste provocări emergente. Acest lucru este important pentru a se asigura că eforturile de atenuare a schimbărilor climatice nu conduc la poluarea mediului și la dezastre ecologice și pentru a asigura siguranța și bunăstarea publicului din UE.

3 CONCLUZII

Directiva Seveso III, care vizează peste 11 000 de amplasamente în care pot fi prezente substanțe periculoase, are un rol important în direcționarea UE extrem de industrializate către obiectivul ambițios de reducere la zero a poluării prin prevenirea accidentelor industriale. În perioada 2005-2022, au existat, în medie, mai puțin de 30 de accidente majore în fiecare an în UE, cu efecte din ce în ce mai reduse. Această cifră chiar a scăzut la 22 de accidente majore pe an în perioada 2019-2022[39]. Această directivă este considerată la scară largă a fi un punct de referință pentru politicile privind accidentele industriale și a fost un model pentru legislația din multe țări din întreaga lume.

Analiza rapoartelor statelor membre arată că Directiva Seveso III este, în general, bine pusă în aplicare în UE și că s-a înregistrat o îmbunătățire a punerii în aplicare a dispozițiilor Directivei Seveso III în comparație cu perioada de raportare anterioară. Totuși, pandemia de COVID-19 a generat, de asemenea, provocări specifice în ceea ce privește efectuarea inspecțiilor și testarea planurilor de urgență externe. Următoarea perioadă de raportare va fi importantă pentru a confirma că aceste provocări au fost într-adevăr conjuncturale.

Având în vedere acest lucru, Comisia recunoaște necesitatea continuării eforturilor de prevenire a accidentelor majore, astfel cum se solicită în Pactul verde european și în Planul de acțiune privind reducerea la zero a poluării. Acest lucru este corelat, de asemenea, cu noile orientări politice ale Comisiei Europene pentru perioada 2024-2029, în care agenda UE în materie de pregătire și securitate este o prioritate principală.

Prin urmare, Comisia își menține angajamentul față de cooperarea sa cu statele membre pentru a îmbunătăți prevenirea, pregătirea și răspunsul la accidentele industriale și pentru a asigura punerea în aplicare armonizată a directivei în UE-27. În această privință, Comisia va depune în continuare eforturi pentru a consolida schimburile de bune practici cu statele membre în scopul prevenirii, al pregătirii și al răspunsului la accidentele industriale, precum și pentru a facilita împărtășirea experienței acumulate din accidentele anterioare.

([38]) Comisia (MAHB) și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) au organizat, de exemplu, o serie de seminare online privind riscurile legate de combustibilii pe bază de hidrogen începând din 2023, promovând schimbul de cunoștințe și de experiență cu privire la aceste noi riscuri, împreună cu țările și experții UE-OCDE.

([39]) Date extrase din eMARS, care nu includ date privind rapoartele nou create pentru accidente în cazul cărora rapoartele pot fi „în lucru” și nici date privind accidentele care sunt încă în curs de investigare. În plus, datele publicate în eMARS sunt parțiale, deoarece raportarea incidentelor se poate realiza, în medie, între șase luni și doi ani de la producerea incidentului.

În plus, Comisia recunoaște necesitatea de a intensifica eforturile de informare și comunicare publică pentru a menține o cultură a siguranței și pentru a facilita răspunsuri eficace în caz de accidente. Siguranța nu este un cost, ci o investiție[40].

Având în vedere schimbarea situației geopolitice și într-un context în care Europa se încălzește de două ori mai repede decât media globală, legătura dintre siguranță, securitate și aspectele legate de mediu ale adaptării la schimbările climatice reprezintă o prioritate majoră pentru Comisie în perioada 2025-2029. În acest sens, Directiva Seveso III este un instrument principal pentru realizarea priorităților noii Strategii europene privind o Uniune a pregătirii[41], pentru o mai bună gestionare a riscurilor, pentru pregătirea pentru situații de criză și pentru sporirea siguranței și securității populației noastre. Împreună cu Pactul pentru o industrie curată[42], directiva va constitui, de asemenea, baza prosperității și competitivității durabile a Europei.

([40]) Accidentele majore pot avea efecte directe și indirecte care sunt legate de potențiale costuri semnificative, cum ar fi costurile umane (nefinanciare și financiare) și costurile legate de evacuare, de daunele aduse clădirilor, de perturbarea activității, de relocarea temporară a întreprinderilor și de serviciile de intervenție în situații de urgență. În plus, efectele mai ample pot fi evaluate în termeni financiari, cum ar fi efectele asupra ratei șomajului și asupra pieței locuințelor, costurile de mediu, implicațiile asupra lanțului național de aprovizionare, efectele asupra industriei aeronautice și costurile suportate de guvern pentru răspunsul la investigație. RR1055 Modelling the economic impacts of an accident at major hazard sites (hse.gov.uk) („Modelarea impactului economic al unui accident produs într-un amplasament cu risc major”); hazards-26-paper-46-modelling-the-human-and-economic-costs-of-major-industrial-accidents.pdf (icheme.org).

([41]) Comunicare comună către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii, JOIN(2025) 130 final, 26.3.2025.

([42]) Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. Pactul pentru o industrie curată: o foaie de parcurs comună pentru competitivitate și decarbonizare, COM(2025) 85 final, 26.2.2025.